

Oceny książek • Book reviews

„Oxford Handbook of Oncology”

Jim Cassidy, Donald Bisset, Roy A. J. Spence

Oxford University Press, 2002, stron 698,
ISBN 0 19 263035 0

„Oxford Handbook of Oncology” – „kieszonkowy” podręcznik onkologii został wydany po raz pierwszy w 2002 r. Tak jak inne podręczniki tej serii jest krótko i zwięźle opracowany.

Składa się z 7 tematycznych części, podzielonych na 40 rozdziałów opracowanych przez wielu specjalistów. Pierwsza część omawia problemy z zakresu podstaw onkologii. W pierwszym rozdziale autor podkreśla konieczność wielodyscyplinarnego podejścia do współczesnej onkologii. Chory na chorobę nowotworową powinien otrzymać w Ośrodku Onkologicznym kompleksową opiekę specjalistów: chemioterapeutów, radioterapeutów, chirurgów, a także lekarzy innych specjalności w ramach niezbędnych konsultacji: internistów, neurologów, lekarzy medycyny paliatywnej oraz wykwalifikowanych pielęgniarek, psychologów, psychoterapeutów i rehabilitantów.

W następnych rozdziałach autorzy przedstawili pokrótce ogólne zagadnienia z epidemiologii nowotworów, podstawowe problemy z zakresu biologii nowotworów, teorii ich wzrostu, podstawowe pojęcia z genetyki i cytogenetyki. Nakreślone są też w zwięzły sposób zagadnienia dotyczące histopatologii oraz stopniowania nowotworów. W rozdziale poświęconym etiologii chorób nowotworowych przedstawione zostały poszczególne teorie nowotworzenia – wirusowa, chemiczna, fizyczna ze szczególnym podkreśleniem promieniowania jonizującego oraz rola hormonów w procesie onkogenezy.

Druga część podręcznika dotyczy ogólnych zasad leczenia chorób nowotworowych. Zawiera ona rozdziały dotyczące chirurgii onkologicznej, podstaw radioterapii i chemioterapii, a także leczenia hormonalnego i immunoterapii. Dla polskiego czytelnika szczególnie wartościowy, jak się wydaje, jest rozdział dotyczący podstaw radioterapii onkologicznej, gdyż mało jest dostępnych publikacji z tego zakresu, które bez zbędnych, dla lekarza nie będącego radioterapeutą, szczegółów, w przystępny, ale fachowy sposób przedstawiają podstawowe pojęcia z zakresu radioterapii, brachyterapii, radioterapii śródoperacyjnej, a także diagnostyki scyntygraficznej.

Kolejny rozdział jest poświęcony podstawowym problemom chemioterapii. Zawiera informacje na temat me-

chanizmów działania cytostatyków, ich działań ubocznych. Przystępnie wytłumaczone są też pojęcia z zakresu farmakokinetyki oraz zasad i korzyści wpływających z chemioradioterapii.

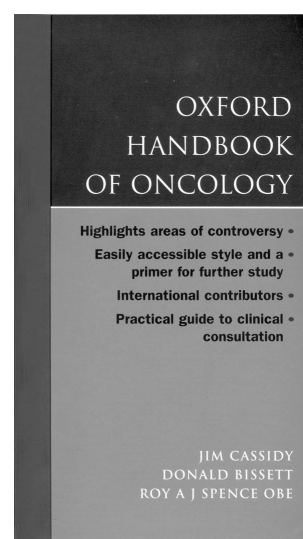
Zagadnienia dotyczące immunoterapii nowotworów omówiono w kolejnym rozdziale. Jest to krótkie i zwięźle przedstawienie zastosowania immunoterapii w onkologii, wyników leczenia oraz mechanizmów immunologicznych choroby nowotworowej.

Dosyć obszernie potraktowane są problemy związane z prowadzeniem badań klinicznych – ich konstruowanie i podstawowe zasady, a także sposoby oceny odpowiedzi na leczenie oraz oceny toksyczności.

Podręcznik zawiera też rozdział dotyczący leczenia paliatywnego, ze szczególnym pokreśleniem terapii bólu.

Następna część publikacji poświęcona jest szczegółowym opisom metod wykrywania i leczenia różnych rodzajów nowotworów złośliwych. Zagadnienia te przedstawione są schematycznie i w nieco uproszczony sposób, ale podręcznik może służyć za pewne kompendium wiedzy.

Całości dopełnia rozdział poświęcony nowym kierunkom w onkologii.

Podsumowując, „Oxford Handbook of Oncology” to wartościowa pozycja do podręcznej biblioteczki każdego onkologa – można tam znaleźć podstawowe, przedstawione w skróty i schematyczny sposób informacje na prawie każdy temat z zakresu onkologii. Sądzę, że książka ta może z powodzeniem służyć również lekarzom, na co

dzień nie związanych z onkologią – lekarzom pierwszego kontaktu oraz internistom.

Dr n. med. Agnieszka Jagiełło-Gruszfeld
Oddział Chemioterapii
Regionalne Warmińsko-Mazurskie Centrum Onkologii
w Olsztynie

Książkę do oceny przekazał International Publishing Service Sp. z o.o.

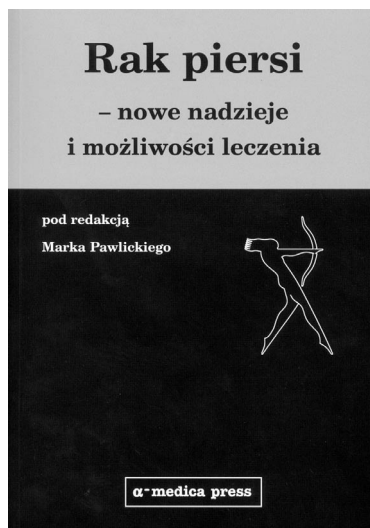
„Rak piersi – nowe nadzieje i możliwości leczenia”

red. Marek Pawlicki

Bielsko-Biała: α -medica press, 2003, stron 140
ISBN 83-88778-43-9

W wydawnictwie α -medica press ukazała się praca zbiorowa pod redakcją profesora Marka Pawlickiego, omawiająca problemy związane z diagnostyką, leczeniem i rehabilitacją chorych na raka piersi. Książka nie jest akademickim podręcznikiem, przeznaczonym dla lekarzy lub studentów. Jej adresatem są wszystkie kobiety, zarówno zdrowe, jak i chore na raka oraz ich rodziny. Celem tej publikacji jest przekazanie, w sposób zrozumiały dla laika, informacji związanych z naturą choroby, faktycznym zagrożeniem dla kobiety żyjącej w Polsce oraz danych dotyczących rozpoznawania i leczenia. Autorami poszczególnych rozdziałów są wybitni specjaliści onkolodzy, patolodzy, chirurdzy i rehabilitanci.

Autorzy omawiają zasady profilaktyki, przedstawiają schemat autobadania. Za szczególnie istotne uważam informacje dotyczące ograniczeń poszczególnych metod diagnostycznych i możliwości uzyskania wyników fałszywie negatywnych. Wielokrotnie w treści książki autorzy zwracają uwagę na odpowiedzialność poszczególnych osób za ustalenie rozpoznania i podjęcie właściwego leczenia. Skuteczność leczenia w ogromnym stopniu zależy od nas samych. Nikt nie może zwolnić każdego z nas od znajomości ryzyka zachorowania, przestrzegania elementarnych zasad higieny, unikania ekspozycji na czynniki ryzyka. Również reagowanie na niepokojące sygnały, wysyłane przez nasz organizm, należy wyłącznie do nas samych. Ogromnym problemem jest w tym przypadku zalew pseudonaukowych informacji dotyczących cudownych, nietoksycznych, niezwykle skutecznych, naturalnych metod leczenia. Duża część społeczeństwa nie potrafi niestety oprzeć się ułudzie i poddaje się różnego rodzaju alternatywnym metodom diagnostyki i leczenia. W omawianej książce autorzy wielokrotnie wykazują brak jakichkolwiek danych, przemawiających za skutecznością tych metod i podkreślają szkodliwość wynikającą z ich stosowania. W jednym z rozdziałów profesor Pawlicki omawia poszczególne rodzaje metod niekonwencjonalnych. W przekonujący sposób udowadnia, że stosowa-

nie tych metod, niezależnie od prawnego kontekstu, jest nieetyczne. Zwraca przy tym uwagę na udział mediów w propagowaniu modnych, a niepotwierdzonych w naukowy sposób, cudownych metod leczenia. Nie oznacza to, że autorzy nie dostrzegają błędów popełnianych przez lekarzy. Jeden z rozdziałów opracowania nosi tytuł „Błędy pacjenta. Błędy lekarza”. W rozdziale tym w bardzo zdecydowany sposób zwraca się uwagę na błędy popełniane przez lekarzy. Ze smutkiem dowiadujemy się z tego rozdziału, że aż blisko 40% chorych doświadcza na sobie skutków, będących efektem złego wyszkolenia i ignorancji lekarzy. Bardzo mocno podkreślona jest konieczność leczenia nie tylko raka, ale również wszystkich innych chorób współistniejących.

W poszczególnych rozdziałach omówiono zasady leczenia chirurgicznego, promieniami i systemowego. W sposób zdecydowany podkreślona jest skuteczność leczenia skojarzonego, czyli stosowania poszczególnych metod, w z góry zaplanowany sposób, tak, aby stanowiły jedną spójną całość. W rzetelny sposób przedstawiono moż-

liwość wyleczenia. Autorzy obiektywnie przedstawili skuteczność poszczególnych metod leczenia, ograniczenia związane z ich stosowaniem i toksyczności, które mogą pojawić się w czasie leczenia. Duży wysiłek autorzy włożyli w wyjaśnienie znaczenia poszczególnych terminów medycznych, co w znakomity sposób może ułatwić komunikację pomiędzy pacjentem, a lekarzem.

Znaczna część tekstu dotyczy zagadnień związanych z codziennym życiem pacjentów po leczeniu. Zachorowanie na raka piersi powoduje wystąpienie szeregu niekorzystnych zaburzeń natury psychicznej, obniżenie samooceny, depresji, stanów lękowych. Niejednokrotnie można zetknąć się z różnymi nieprawdziwymi stwierdzeniami dotyczącymi codziennego życia chorych po leczeniu. Autorzy sprostali trudnemu zadaniu wyjaśnienia, w zrozumiałym sposób, wątpliwości, które nurtują wiele kobiet chorych na raka piersi. W książce przedstawiono wskazania oraz sposób prowadzenia rehabilitacji psychicznej i fizycznej chorych na raka piersi. Podano szczegółowe, ilustrowane zdjęciami, zasady rehabilitacji ruchowej. W procesie rehabilitacji istotne znaczenie ma wsparcie, którego może udzielić kobieta, która przeżyła proces leczenia i rehabilitacji. Z tego powodu należą się autorom wyrazy szczególnego uznania za zamieszczenie informacji dotyczących działania Klubów Amazonek i podanie adresów wiodących klubów. W części przypadków brak akceptacji mastektomii powoduje opóźnienie w podjęciu leczenia przyczynowego. W części opracowania dotyczącej leczenia chirurgicznego, w obszerny i zrozumiały dla laika sposób, omówiono metody stosowane w rekonstrukcji piersi, wyjaśniono również znaczenie poszczególnych terminów. Z treści rozdziału wynika jednoznacznie, że jedynym wskazaniem do rekonstrukcji jest wola

chorej, zaś podstawowym przeciwwskazaniem jest brak chęci wykonania tego zabiegu, wyrażony przez samą zainteresowaną.

Na szczególne podkreślenie zasługuje nowoczesny charakter przedstawionych informacji, dotyczących diagnostyki, leczenia, rekonstrukcji i rehabilitacji. W opracowaniu znajdują się doniesienia na temat najnowszych zdobyczy biologii nowotworów, jak i najnowszych leków. Omówiono również zasady prowadzenia badań klinicznych.

Autorzy podjęli, co jest niezwykle cenne, trud udzielenia odpowiedzi na szereg pytań, zadawanych przez pacjentów i ich rodziny. Każdy onkolog styka się z pytaniami, dotyczącymi zarówno leczenia (leczenie optymalne, a standardowe; wyniki leczenia w Polsce, a za granicą; badania kliniczne, powikłania), jak i stylu życia (dieta; czy mogę mieć dziecko; czy mogę pracować, podróżować). W recenzowanej książce zawarte są informacje oparte o naukowe podstawy, które powinny być znane każdemu lekarzowi podejmującemu dyskusję z chorą na tematy związane ze sposobem życia po leczeniu.

Ze względu na wysokie wartości merytoryczne lektura omawianej książki powinna stanowić obowiązkowy element edukacji zdrowotnej i należy ją polecać wszystkim, zarówno zdrowym, jak i chorym.

Dr n. med. Tadeusz Pieńkowski

Klinika Nowotworów Piersi i Chirurgii Rekonstrukcyjnej
Centrum Onkologii - Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie

Książkę do oceny przekazał wydawca

„Chirurgia laparoskopowa”

red. Waldemar Kostewicz

Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2001, stron 460

ISBN 83-200-2440-4

Podręcznik „Chirurgia laparoskopowa” jest pozycją szczególnie potrzebną, w okresie bardzo dynamicznie rozwijających się technik chirurgii endoskopowej. Z jednej strony wypełnia ogromną lukę edukacyjną z zakresu laparoskopii na krajowym rynku wydawniczym, z drugiej zaś informuje o możliwościach polskich ośrodków w tym zakresie.

Redaktor naukowy zaprosił do współpracy wielu ekspertów z zakresu laparoskopii urologicznej, ginekologicznej i chirurgicznej, zarówno z Polski, jak i z zagranicy, przez co książka jest bardzo bogata pod względem zawartych informacji, teoretycznych i praktycznych. Pozycja przeznaczona jest zarówno dla studentów, jak i lekarzy o różnym stopniu doświadczenia zawodowego. Przedstawia wiedzę ze wszystkich specjalności, w których obecnie laparoscopia znajduje zastosowanie. Rozdziały są bardzo bogato ilustrowane, co jeszcze bardziej zwiększa atrakcyjność podręcznika. Należy podkreślić, że układ graficzny tej książki jest bardzo staranny, co sprawia, że dość łatwo udaje się przyswoić zawarte w niej informacje.

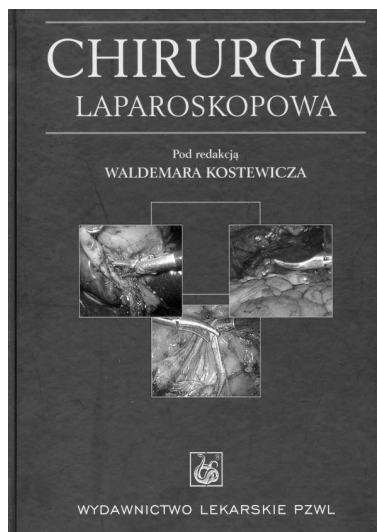
Książka składa się z 34 rozdziałów i liczy 458 stron.

Bardzo interesujący jest rozdział 1 zatytułowany „Śladami pionierów laparoskopii”, z którego dowiadujemy się o pionierach endoskopii na świecie. Tekst na temat historii jest ozdobiony licznymi zdjęciami, zarówno lekarzy, jak i urządzeń endoskopowych, co z pewnością uatrakcyjni jego czytanie.

W kolejnym rozdziale przedstawione zostały obecnie używane narzędzia laparoskopowe, z dokładnym opisaniem wskazań do ich użycia i praktycznymi wskazówkami dla osób szkolących się.

Autorzy podręcznika w sposób kompleksowy przedstawili także zagadnienia anestezjologii w laparoskopii oraz tematykę powikłań i zapobiegania ich powstawaniu.

Bardzo istotne jest również przedstawienie zastosowania laparoskopii w onkologii. Przy okazji omawiania

leczenia poszczególnych narządów znalazły się bardzo praktyczne wskazówki odnośnie wykorzystania techniki laparoskopowej do diagnostyki i leczenia chorób nowotworowych.

Rekomenduję zatem wszystkim zainteresowanym problematyką chirurgii endoskopowej podręcznik „Chirurgia laparoskopowa” jako znakomite źródło informacji teoretycznych oraz umiejętnie stworzony praktyczny przewodnik po laparoskopii.

Doc. dr hab. med. Mariusz Bidziński

Klinika Nowotworów Narządów Płciowych Kobietych
Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie
w Warszawie

Książkę do oceny przekazał wydawca

„Podręcznik onkologii ginekologicznej”

red. M. Steven Piver

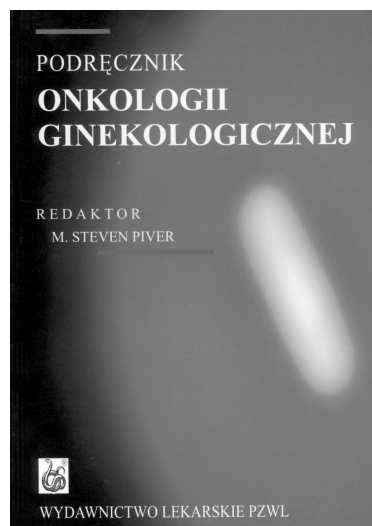
Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL; Lippincot Williams and Wilkins
Wyd. I. 1999, stron 505, ISBN 83-200-2297-5

Profesor M. Steven Piver jest osobistością w zakresie onkologii ginekologicznej w USA i na świecie. Obecnie jest emerytowanym profesorem Roswell Park Cancer Institute i Sisters of Charity Hospital w Buffalo oraz dyrektorem organizacji nazwanej od jej fundatorki „Gilda Radner Familian Ovarian Cancer Registry”. Jako jeden z pierwszych badaczy wskazał na rolę zaburzeń genu *BRCAl* w patogenezie raka jajnika i raka piersi. M. Steven Piver wraz z F. N. Rudledge opracował system pięciu rodzajów operacji raka szyjki macicy w zależności od zaawansowania tego nowotworu.

Obecne polskie wydanie jest tłumaczeniem II wydania podręcznika pt.: „Handbook of Gynecologic Oncology” z 1996 roku. Podręcznik jest dotowany przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Trafił na rynek w roku 1999, a więc 3 lata po edycji w USA. Współautorami tej książki jest 20 specjalistów z zakresu onkologii, ginekologii, biochemii, radiologii, radioterapii, anestezjologii, biologii molekularnej i patologii ze Stanów Zjednoczonych (głównie z ośrodków w Nowym Jorku). Przedstawione standardy postępowania, ale przede wszystkim dane epidemiologiczne różnią się miejscami znacznie od polskich, co nie umniejsza wartości podręcznika, ale wymaga od czytelnika świadomości tych różnic.

Książka składa się z ośmiu rozdziałów. W czterech pierwszych omówione zostały podstawy etiopatogenezy, epidemiologia, podziały histopatologiczne i kliniczne oraz metody diagnostyki i leczenia nowotworów jajnika i jajowodu (rozdział I), raka szyjki macicy (rozdział II), nowotworów trzonu macicy (rozdział III) oraz raka sromu i pochwy (rozdział IV). Nacisk został położony na metody i wyniki leczenia oraz zasady skojarzonego, wielodyscyplinarnego postępowania, co czyni podręcznik niezwykle użytecznym dla klinicystów. Nazbyt szczegółowo przedstawione wydają się natomiast opisy bardzo rzadkich nowotworów narządu rodowego, jak mięsaki jajnika czy właściwości niektórych cytostatyków, jak hydroksykarbamidu.

Kolejne cztery rozdziały stanowią pewnego rodzaju kompendium metod leczenia (rozdział V) i obejmują zasady chemioterapii, radioterapii oraz immunologii nowotworów. W kolejnym VI rozdziale omówiono metody diagnostyczne; histopatologię oraz techniki obrazowania, stosowane w rozpoznawaniu nowotworów złośliwych narządu rodowego. W rozdziale VII przedstawiono zasady opieki nad chorymi w stanach krytycznych. Umieszczenie tego rozdziału wydaje się nieco kontrowersyjne w odniesieniu do pozostałej zawartości podręcznika; bardziej pasuje do podręcznika z zakresu chirurgii czy anestezjolo-

gii. Ostatni VIII rozdział bardzo krótki, wg mojej opinii zbyt ogólnie przedstawia podstawy genetyki nowotworów.

Podręcznik jest nowoczesny i obejmuje współczesne kierunki w zakresie rozpoznawania i leczenia nowotworów narządu rodowego. Z uwagi na rok wydania nie obejmuje najnowszych osiągnięć w zakresie zastosowania radiochemioterapii u chorych na raka szyjki macicy, które to postępowanie, stało się standardem w leczeniu tego nowotworu.

Książka powinna być przeznaczona głównie dla lekarzy specjalizujących się z zakresu ginekologii, radio- i chemioterapii oraz dla studentów medycyny.

Na zakończenie smutna refleksja: wartość podręcznika została w poważnym stopniu pomniejszona przez miejscami wręcz karygodne tłumaczenie, zmieniające sens zagadnień. Książka aż roi się od błędów. Tłumacze podręcznika nie są ekspertami w zakresie bardzo specjalistycznej dziedziny medycyny, jaką jest onkologia ginekologiczna, która obejmuje nie tylko obszar „tradycyjnej” ginekologii prewencyjnej i operacyjnej, ale również radioterapię, chemioterapię, medycynę paliatywną, radiobiologię, genetykę kliniczną i część nauk podstawowych. Dlatego terminologia często bywa tzw. „kalką językową” lub żargonem, nie przystającym do terminologii używanej przez lekarzy i fizyków medycznych, działających w tym zakresie w Polsce.

Najbardziej jaskrawe przykłady błędów merytorycznych to: brachyterapia wysokimi dawkami; powinno być wysokimi mocami dawek (tzw. metoda HDR – *high dosis ratio*). Wysokie dawki, a wysokie moce dawek, to dwa

bardzo różne pojęcia, tym bardziej, że dawki fizyczne promieniowania są niższe w określonych punktach referencyjnych przy zastosowaniu metody HDR.

Tłumacze konsekwentnie używają terminu stadium zaawansowania, natomiast w onkologii używa się terminu: stopnie zaawansowania nowotworu. Podobnie często używają nazwy „guzy z komórek” itp. zamiast „nowotwory z komórek” (liczne przykłady: str. 171); pełne opróżnienie miednicy? (to po polsku wytrzewienie), str. 169; trzyletni aktualizowany wskaźnik kontrolny miednicy wraz z aktualizowanym okresem przeżycia? (powinno być „prawdopodobieństwo trzyletniego przeżycia bez objawów wznowy miejscowej lub lokoregionalnej”), str. 167; chemoradiacja (to chemioradioterapia lub radiochemioterapia), str. 366; leczenie wspomagające – ta nazwa jest zarezerwowana dla leczenia objawów ubocznych, występujących przy chemio- i radioterapii lub zapobiegania ich występowaniu. Natomiast radioterapia pooperacyjna to leczenie uzupełniające.

Inne przykłady nieporadności językowej; „guzy grupy 3”, „cylindry pochwowe oferują niezmienną dawkę”,

„naświetlanie w zaawansowanym procesie chorobowym”, „naświetlanie pola pachwiny a usuwanie węzłów pachwinowych” itd., itd. Dla tłumaczy teleterapia to „terapia z oddalenia” (str. 345). Przykłady błędnego nazewnictwa i wręcz wprowadzania w błąd czytelnika można mnożyć, zwłaszcza w zakresie radioterapii i patologii.

Wydawałoby się oczywiste, że do tłumaczenia specjalistycznego podręcznika wydawnictwo PZWL powinno zaprosić lekarzy specjalistów w tej dziedzinie lub zasięgnąć opinii merytorycznej lekarzy z towarzystw naukowych, jak np. PTO, PTRO, PTG, ale przede wszystkim z PTGO – Polskiego Towarzystwa Ginekologii Onkologicznej. Tak się nie stało, z dużą szkodą dla wartości polskiego przekładu podręcznika.

Doc. dr hab. med. Krzysztof Urbański

Klinika Ginekologii Onkologicznej

Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie

Oddział w Krakowie

Książkę do recenzji przekazał wydawca

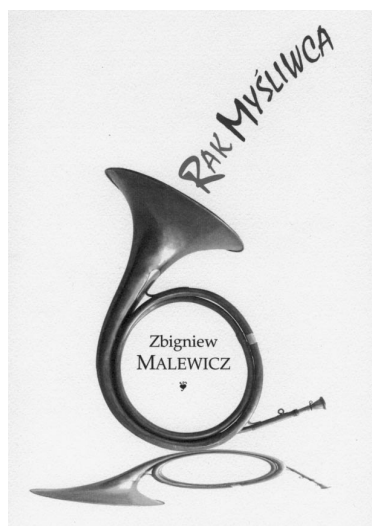
„Rak myśliwca”

Zbigniew Malewicz

Warszawa: nakładem autora, 2002 r., stron 39,
ISBN 83-88681-16-8

Życie prawdziwego myśliwego odmierzają pory i miesiące roku oraz sezony polowań. Intrygujący tytuł książeczki nawiązuje, co słusznie podkreśla w przedmowie Edward Towpik, do takich utworów, jak Wincentego Pola „Rok myśliwca” (1870) z rysunkami Juliusza Kossaka, Włodzimierza Korsaka „Rok myśliwego” (1922) z aż 250 własnymi rysunkami autora i z przedmową Józefa Weyssenhoffa oraz Juliana Ejsmonda „Moje przygody łowieckie” (1929), który stwierdził, że „Żywot łowiecki ma w sobie to niezrównanie rozkoszne, że jest cały stopniowym wcieleniem w życie i ziszczaniem się najczarowniejszych snów”. Współczesny nam „Rok myśliwego” to książka Romana Bratnego z 1993 roku.

Zbigniew Malewicz w swej potocznej narracji opowiada o sześciu miesiącach swego życia, zawartych między lipcem a grudniem jednego tylko roku. W życie „pełne życia”, w myśliwską pasję, w szczęście rodzinne wkracza podstępnie, zrazu bez większych objawów, rak piersi. Jego rozwój, rozpoznawanie, leczenie i pooperacyjna rehabilitacja rzutują silnie na życie i pasję chorego. Mimo licznych aktów ciągłego stresu pacjent nie załamuje się, lecz wraz z lekarzami dzielnie walczy o powrót do życia i do myślistwa. Dzień po dniu, miesiąc po miesiącu, przeżywa wszelkie problemy i trudy badań, niepewności rokowania, dobre, a nieraz niezręczne, wypowiedzi lekarzy, a na-

stępnie sytuacje przedoperacyjne, sam zabieg, okres pooperacyjny i późniejszą żmudną rehabilitację. Wiele jego doświadczeń odnosi się do ważnych aspektów medycyny, zwłaszcza relacji „lekarz-pacjent”. Na szczęście w przypadku Autora medycyna i on sam odnieśli niełatwe zwycię-

stwo, stopniowo przywracając choremu jego tryb życia i pasję.

Na powstanie bardzo ciekawej treści i pięknym graficznym książeczki wpłynęło spotkanie się na sali operacyjnej dwu zamilowanych myśliwych – pacjenta Zbigniewa Malewicza i chirurga – doc. Edwarda Towpika. Autor z myśliwskiego rodu zapewnił dziełku piękną narrację, chirurg – znany edytor – napisał ciekawe wprowadzenie, a publikacji nadał wspaniałą, wręcz bibliofilską szatę. Wielobarwna obwoluta chroni ciemno-brązową okładkę, a ta okrywa tekst narracji i stylowe ryciny, uwidocznione na kremowym sztywnym papierze Countryside. Opracowanie graficzne jest dziełem Jacka Walczaka. Na końcu znajduje się barwna fotografia Autora z myśliwskimi trofeami. Warto nadmienić, że publikacja ukazała się na święto myśliwych w listopadzie ubiegłego roku – na dzień św. Huberta.

„Rak myśliwca” może przeczytać każdy czytelnik zdrowy lub chory, w tym z chorobą nowotworową. Książeczkę winna przeczytać każda osoba zawodowo lub środowiskowo zaangażowana w problematykę medyczną. Dotyczy to przyszłych i obecnych lekarzy wielu specjalności, psychologów klinicznych, rehabilitantów i pielęgniarzy. Wobec niskiego bibliofilskiego nakładu (200 egzemplarzy!) widzę potrzebę szybkiego wznowienia książeczki w większym jej nakładzie.

Prof. dr n. med. Henryk Gaertner
Kraków

Książkę do recenzji przekazał wydawca